

Tůně, remízky i aleje. Do krajiny se vrací prostor pro vodu i přírodu

Více než deset milionů korun každý rok ze svého rozpočtu rozdělují Liberecký kraj desítkám žadatelů na podporu zadržování vody v krajině a adaptace na změnu klimatu v rámci dotačního programu 8.6, který vznikl v souvislosti s aktuálním vývojem životního prostředí v roce 2019. Mimoto kraj podporuje zlepšování stavu půdy, která pak lépe odolává suchu, a zemědělské krajiny prostřednictvím dotačního programu 8.4 – *Podpora zemědělské a lokální produkce*. Podařilo se již uskutečnit více než sto projektů, díky nimž vznikají nové přírodní biotopy pro žáby, vážky, ptáky a další pestrou škálu zvířat i rostlin.

Nejčastějším typem takzvaných retenčních projektů, na které zájemci žádají o dotaci, jsou tůně.

S podporou kraje jich vzniklo již více než sto. Soustava většího počtu drobných tůní zadržuje vodu efektivněji než jedna velká tůň a ideální je doplnit okolí tůní mokřady. V tůních se rychle zabydlí žáby a čolci, okolní rostliny nabídnou potravu či úkryt pro vážky, motýly a další hmyz. To přiláká běžné druhy ptáků, ale i čápy a řadu dalších vzácnějších ptáků jako jsou ledňáčci či jeřábi.

V Hrádku nad Nisou tak díky krajské dotaci vznikl na místě skládky příměstský mokřadní park Cihelna, v České Vsi u Jablonného v Podještědí byla vybudována soustava dvaceti tůní, která rozšířila tamní mokřady u zámku Nový Falkenburk. Tůně se objevily i v Liberci na louce u sídliště

Podrobné informace jsou na dotačním webu kraje na adrese

dotace.kraj-lbc.cz

v Ruprechticích, kde se vyskytuje chráněný druh motýla modráška.

Dvojice tůní osvěžuje i park v Českém Dubu a centrum

Jeřmanic a v Mimoni byla obnovena tůň v Zámeckém parku. Se zajímavým projektem přišli v Turnově, kde do městského parku přivedli užitkovou vodu z pramene pod nedalekou zástavbou, a tak vyvěrá v parku malý potůček s kaskádou jezírek a okrasných mokřadních rostlin.

[\(pokračování článku na Facebooku\)](#)

více na

Bitva o vláhu

Voda z české krajiny v posledních mizí. Tiše a plíživě. Musíme ji zadržet. Jinak bude dříve či později amen s námi všemi.

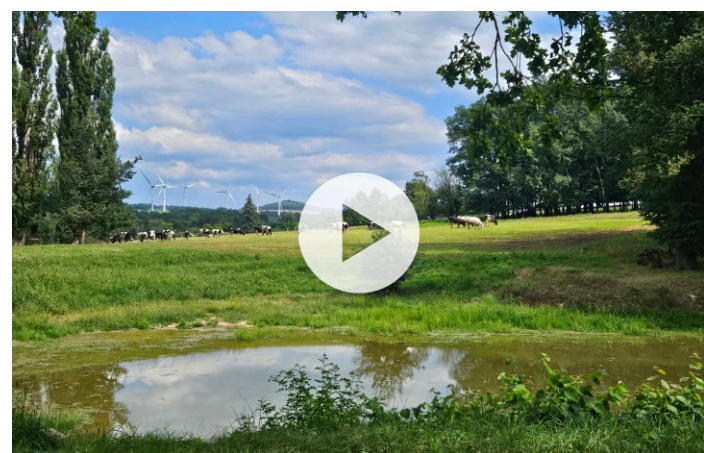
více na

Z chladného severu se stává teplý jih

Liberecký kraj má za poslední dobu stejnou průměrnou teplotu, jako Jihomoravský kraj do roku 1990. Otepluje se, říká Marek Nevečeřal, jenž se na krajském úřadu věnuje životnímu prostředí.

poslechněte si na Spotify

Ráj tůní leží kousek od hranic

Opatření k zadržení vody v krajině vznikají i na zemědělské půdě. Budování a obnova mokřadů, tůní a drobných vodních nádrží napravuje odvodnění krajiny, ke kterému došlo během nevhodného zemědělského hospodaření za dob socialismu. Umělé vysoušení mokřadů zvyšuje dopady extrémních klimatických jevů, jakými jsou sucha či přívalové deště, a proto je současným trendem naopak zejména udržet vodu v krajině a pomoci nejen přežít vzácným živočichům a rostlinám, ale i podpořit širší ekologické funkce krajiny.

Řada tůní vznikla v uplynulých letech na severu Libereckého kraje, v oblasti Hrádecka nedaleko hranic s Polskem. Zrodily se díky aktivitě soukromě hospodářického farmáře Štěpána Brodského. Ten vybuřoval vodní díla napájená vodou z odvodňovacích polí a pastvin v Horním Vítkově a poté v katastru Václavic, kde se během let postupně sám od sebe vytvořil zvlhčený biotop, tolik cenný pro místní faunu. Není však cílem vybudovat tůně či vodní nádrže na jakémkoli podmáčeném pozemku – bývají to místa, kde se voda drží přirozeně a půda tak i bez jakéhokoli opatření zadržuje velké množství vody. Je smysluplné retenční projekty plánovat na místech, kde pod zemí dosluhují odvodňovací meliorační soustavy.

Kraj podporuje také takzvaná zelenomodrá opatření v obcích a městech tak, aby dešťová voda neutíkala rychle kanalizací, ale vsákla se do půdy a zajistila tak dostatek vláhy pro městskou zeleň a tím udržela příjemné klima i v letních měsících.